

Giải thưởng báo chí Nguyễn Văn Tiết

Ghi nhận thành tựu dành cho người làm báo ở Bình Dương

Trần Quỳnh Như(*)

Nhà giáo, nhà báo, nhà hoạt động cách mạng Nguyễn Văn Tiết là người con ưu tú của tỉnh Bình Dương. Tên của ông cũng được lấy làm giải thưởng Báo chí để trao tặng cho các tác phẩm báo chí chất lượng của Bình Dương. Cũng như giải thưởng Huỳnh Văn Nghệ dành cho văn học nghệ thuật, giải thưởng Nguyễn Văn Tiết là niềm vinh dự, tự hào cho những người làm báo viết về Bình Dương hiện nay...

1. Giới thiệu sơ lược về thân thế sự nghiệp Nguyễn Văn Tiết:

Ông là một trong những Bí thư Tỉnh ủy đầu tiên của tỉnh Bình Dương. Nguyễn Văn Tiết được biết đến như một tấm gương của sự dũng cảm, gan dạ, tầm nhìn xa, đặc biệt là tấm lòng sắc son vì nước, vì dân. Nguyễn Văn Tiết (còn gọi là Sáu Tiết) sinh năm 1909, tại xã Bình Nhâm, huyện Thuận An. Lớn lên trong một gia đình nông dân nghèo, đã quyết tâm học để đổi đời. Sau khi tốt nghiệp Tiểu học trường cộng đồng Nam Châu Thành (nay là trường tiểu học Nguyễn Du), ông trở về làm thầy giáo trường làng.

Tháng 3- 1926, ông đã vận động học sinh thị xã Thủ Dầu Một bãi khóa, kéo về Sài Gòn dự lễ tang cụ Phan Chu Trinh. Sau đó, ông sớm gia nhập “Hội kín” yêu nước ở địa phương. Mùa xuân năm 1930, khi Đảng cộng sản Việt Nam ra đời, ông đã hướng dẫn nông dân, thợ thủ công Lò Chén, Lò đường, Trại mộc làm đơn xin nhà cầm quyền Pháp giảm thuế, giảm tô, đòi tăng lương, cải thiện đời sống.

(*) Báo Bình Dương. Email: quynhnhu73@gmail.com

Tháng 8 -1930, Nguyễn Văn Tiết được kết nạp vào Chi bộ cộng sản xã Bình Nhâm. Trong lễ kỷ niệm Cách mạng tháng mười Nga tại miếu Cây Đào xã Thuận Giao, ông được Chi bộ phân công phát biểu làm sáng tỏ niềm tin và ước mơ về một mùa xuân nhân loại đã xuất hiện bên trời Âu và kêu gọi nhân dân ủng hộ phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh. Sau cuộc mít tinh, ông bị bắt và phải lãnh án 5 năm tù giam và 10 năm đày biệt xứ.

Không nhụt chí, năm 1937, vừa thoát khỏi nhà tù, ông được Thành ủy Sài Gòn – Gia Định phân công về cùng với Văn Công Khai lãnh đạo phong trào Cách mạng ở tỉnh Thủ Dầu Một. Chỉ sau một thời gian ngắn, ông đã tổ chức nhiều “công hội đỏ” ở Dầu Tiếng và “nông hội đỏ” tại Lái Thiêu...

Tháng 10 1945, ông được phân công làm Bí thư tỉnh ủy Thủ Dầu Một, thay đồng chí Văn Công Khai chuyên trách công tác chính quyền. Lúc ấy, ông vừa là đại biểu Quốc hội khóa 1, Chủ nhiệm Mặt trận Việt Minh, chủ nhiệm Ủy ban tuyên truyền. Chủ nhiệm báo “Tiến Lên” của tỉnh Đảng bộ, Ủy viên chính trị, Ủy viên dân quân kiêm tỉnh đội trưởng dân quân. Ông gắn bó với báo chí từ tờ báo Tiến Lên này... Giữa lúc cuộc kháng chiến của nhân dân ta sắp bước vào giai đoạn phản công địch và ở tuổi 39, Nguyễn Văn Tiết đã ngã xuống trong một chuyến đi kiểm tra công tác tại chiến khu Thuận An Hòa, ngày 19-4-1948.

Nhân dân Bình Dương nói chung, nhân dân Thuận An nói riêng sẽ không bao giờ quên người cán bộ lãnh đạo mang tên Nguyễn Văn Tiết, người học trò thấm nhuần sâu sắc tư tưởng Cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Nguyễn Văn Tiết giữ chức Bí thư tỉnh ủy Bình Dương từ 1946-1948. Ông được UBND tỉnh công nhận là liệt sĩ và được tặng thưởng **“Huy hiệu Nam bộ Kháng chiến”**

Hiện tại, liệt sĩ Nguyễn Văn Tiết được thờ cùng 5 đảng viên tiền bối của Chi bộ Công sản đầu tiên của Thủ Dầu Một tại đền Bình Nhâm-TX Thuận An- Bình Dương. Người dân Bình Nhâm luôn tự hào về người con ưu tú này. Cùng với Văn Công Khai và nhiều cán bộ cách mạng của Bình Dương, Nguyễn Văn Tiết được đặt tên đường, được đặt tên cho giải thưởng báo chí của tỉnh như một cách để tri ân ông, ghi nhận những đóng góp của ông dành cho báo chí tỉnh nhà xưa và nay.

2.Đôi điều về tờ báo Tiến Lên do Nguyễn Văn Tiết sáng lập

Trong cuộc đời, sự nghiệp của đồng Nguyễn Văn Tiết có một dấu ấn quan trọng, đó là sáng lập ra tờ báo Tiến Lên và kiêm chủ nhiệm tờ báo. Trong suốt những năm đầu kháng chiến, tờ báo do ông phụ trách đã góp phần tích cực trong công tác tuyên truyền, cổ động toàn quân, toàn dân vượt qua mọi khó khăn, kiên quyết theo Đảng, kháng chiến đến thắng lợi.

Từ đầu năm 1946, quân Pháp mở rộng phạm vi chiếm đóng Thủ Dầu Một. Nhiều xã, địch lập lại ban hội tề, tổ chức nguy binh đàn áp nhân dân, truy bắt cán bộ Việt Minh. Trong bối cảnh đó, giữa tháng 1-1946, một bộ phận Ủy ban kháng chiến kiêm hành chính tỉnh Thủ Dầu Một, cùng các ban thông tin tuyên truyền rút về căn cứ Bến Súc để tăng cường sự lãnh đạo của Đảng tại địa phương. Tháng 3-1946, thực hiện Chỉ thị của Xứ ủy Nam bộ, Ban Chấp hành lâm thời Thủ Dầu Một được công nhận chính thức và Nguyễn Văn Tiết được bầu làm Bí thư Tỉnh ủy kiêm Tổng Thư ký Bộ Việt Minh. Nhận thức được tầm quan trọng của công tác tuyên truyền, ông đã sáng lập ra tờ báo Tiến Lên và kiêm chủ nhiệm tờ báo. Trong suốt những năm đầu kháng chiến, tờ báo do Nguyễn Văn Tiết phụ trách đã góp phần tích cực tuyên truyền, cổ động toàn quân, toàn dân vượt qua mọi khó khăn, kiên quyết theo Đảng, kháng chiến đến thắng lợi.

Tờ báo Tiến Lên được xuất bản trên danh nghĩa là cơ quan ngôn luận của Tỉnh bộ Việt Minh. Đây là phương tiện thông tin về chủ trương, định hướng đường lối kháng chiến của địa phương, chống lại âm mưu chia rẽ và các thủ đoạn đánh phá của địch. Các bài báo tập trung giải thích cho nhân dân rõ vì sao phải kháng chiến, thế nào là kháng chiến trường kỳ, toàn dân và toàn diện; hướng dẫn một số việc cụ thể cho các cấp bộ ở các xã, ấp...

Giữa lúc cách mạng vừa mới thành công, lực lượng cách mạng còn non trẻ lại phải đương đầu với giặc Pháp với dã tâm chiếm nhiều nơi ở trong tỉnh, Nguyễn Văn Tiết đã chỉ đạo và tổ chức tuyên truyền cho cán bộ, chiến sĩ về chủ trương của Tỉnh ủy là phân hóa, thuyết phục các chức sắc và vận động làm tan rã số tín đồ bị lừa gạt, mua chuộc. Từ đó, cán bộ, chiến sĩ ta đã đi sâu vào quần chúng vận động làm tan rã từng mảng lính Cao Đài. Một số chức sắc có tiến bộ, được tỉnh cử đi học lớp chính sách tôn giáo của Đảng ở vùng “Hội đồng Sầm”, Gia Định (nay thuộc tỉnh Long An). Nhiều người sau này trở thành cán bộ Mặt trận Việt Minh và làm cốt cán trong phong trào Cao Đài vận.

Theo tài liệu ghi lại, ban đầu, tờ báo Tiến Lên ra 1 kỳ/tuần, mỗi kỳ xuất bản được mấy chục bản, dày từ 4 - 6 trang, Báo được in trên giấy pelure. Tờ báo được đưa đến cơ quan, đơn vị hay địa phương nào thì cán bộ, chiến sĩ liền chuyền tay nhau đọc đến rách nát mới thôi. Sau đó, tờ Tiến Lên chuyển qua in bằng chữ chì, phát hành mỗi kỳ vài trăm số và cũng tăng trang. Để in ra được tờ báo Tiến Lên trong điều kiện chiến tranh là vô cùng khó khăn. Trên mạng sét của tờ báo để tiếng nói của Mặt trận Việt Minh đã thể hiện ý chí và diễn đàn của những người yêu nước, theo kháng chiến chống lại thực dân Pháp xâm lược. Vì vậy, cán bộ, nhân dân và chiến sĩ Thủ Dầu Một chuyền tay nhau đọc say sưa những thông tin trên báo. Đến cuối năm 1947, tờ Tiến Lên tạm ngưng hoạt động.

Với vai trò là Chủ nhiệm Ủy ban Tuyên truyền, Chủ nhiệm báo Tiến Lên, Nguyễn Văn Tiết rất quan tâm, sâu sát công tác tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, của Chính phủ và thời sự kháng chiến, góp phần ổn định tư tưởng trong cán bộ, nhân dân vùng kháng chiến và vùng địch hậu. Đặc biệt, ngày 19-12-1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh ra Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến, Tỉnh ủy Thủ Dầu Một xác định nhiệm vụ ra sức tuyên truyền, động viên tinh thần yêu nước, ý chí căm thù giặc của các tầng lớp nhân dân, động viên nhân dân tham gia kháng chiến. Tờ báo cũng kêu gọi không ngừng mở rộng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng lực lượng vũ trang các cấp, xây dựng phong trào bình dân học vụ đồng thời xây dựng phong trào văn hóa, văn nghệ kháng chiến, xây dựng mạng lưới thông tin liên lạc... góp phần đáp ứng yêu cầu của công cuộc kháng chiến toàn dân, toàn diện. Cùng với các cơ quan, ban ngành, Ban thông tin tuyên truyền được kiện toàn thêm một bước trong đó có dấu ấn của báo Tiến Lên do Nguyễn Văn Tiết làm chủ nhiệm.

3. Về giải thưởng báo chí Nguyễn Văn Tiết của tỉnh Bình Dương hiện nay:

Bình Dương có 2 giải thưởng rất danh dự dành cho người viết đó là giải Huỳnh Văn Nghệ và giải Nguyễn Văn Tiết.

Trước hết xin được nói đến giải thưởng Huỳnh Văn Nghệ, đây là giải nhằm mục đích khẳng định, ghi nhận những thành tựu trong hoạt động sáng tạo văn học nghệ thuật qua việc phản ánh về đất và người Bình Dương. Giải thưởng 5 năm được tổ chức một lần. Hiện, Ban tổ chức đang nhận tác phẩm dự Giải thưởng văn học – nghệ thuật Huỳnh Văn Nghệ lần thứ VI, giai đoạn 2016-2020. Tác phẩm tham dự là thuộc các bộ môn: Văn học, Âm nhạc, Mỹ thuật, Sân khấu, Điện ảnh, Múa, Nhiếp ảnh, Văn nghệ dân gian, Kiến trúc của tác giả, nhóm tác giả, biên kịch, đạo diễn, diễn viên chuyên nghiệp, không chuyên nghiệp trong và ngoài tỉnh. Giải thưởng Huỳnh Văn Nghệ là ghi nhận về văn học nghệ thuật đáng trân trọng và tự hào mà người làm văn học nghệ thuật có được.

Riêng với giải báo chí Nguyễn Văn Tiết, đây là giải thưởng để kịp thời khuyến khích, bồi dưỡng tài năng báo chí, nâng cao vai trò, trách nhiệm của người làm báo đối với xã hội. Giải thưởng có từ năm 2015 và được tổ chức mỗi năm một lần. Như vậy, giải Nguyễn Văn Tiết có sau giải Huỳnh Văn Nghệ. Để có giải thưởng này, Thường trực Tỉnh ủy, UBND tỉnh đã chấp thuận cho Hội Nhà báo tỉnh Bình Dương phối hợp với các ngành liên quan triển khai Giải báo chí Nguyễn Văn Tiết tỉnh Bình Dương.

Giải Báo chí Nguyễn Văn Tiết – Giải báo chí tỉnh Bình Dương (gọi tắt là Giải Báo chí tỉnh) được tổ chức hàng năm là một hoạt động nhằm khuyến khích, bồi dưỡng tài năng báo chí; nâng cao vai trò, trách nhiệm của các nhà

báo đối với xã hội. Đồng thời thông qua Giải Báo chí tỉnh góp phần động viên, cổ vũ phong trào thi đua lao động sáng tạo của những người làm báo nói chung, phát hiện các tác phẩm báo chí xuất sắc trong năm của các nhà báo chuyên nghiệp và không chuyên nghiệp trong và ngoài tỉnh để động viên, khuyến khích những tác giả có nhiều tác phẩm đóng góp cho sự nghiệp xây dựng và phát triển tỉnh Bình Dương vì mục tiêu “Dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh”.

Hội Nhà báo Bình Dương là cơ quan thường trực Giải Báo chí tỉnh, có trách nhiệm bảo đảm các điều kiện hoạt động của Ban Tổ chức, Ban Giám khảo; Tổ chức lễ trao giải vào dịp kỷ niệm Ngày Nhà báo Việt Nam 21/6 hàng năm. Giải thưởng Báo chí tỉnh Bình Dương được trao cho các tác giả, hoặc nhóm tác giả có tác phẩm đoạt giải (nếu một tác giả hoặc nhóm tác giả có hai tác phẩm cùng đoạt giải thì được nhận giải thưởng cao nhất); được UBND tỉnh cấp giấy chứng nhận giải thưởng Báo chí tỉnh Bình Dương, kèm theo tiền thưởng.

Tác phẩm gửi dự giải phải là những tác phẩm báo chí phản ánh về Bình Dương đã được công bố trên các phương tiện thông tin đại chúng (Được Bộ Thông tin và Truyền thông cấp giấy phép xuất bản), có hiệu quả xã hội cao, được dư luận xã hội thừa nhận.

Về tác giả dự giải báo chí tỉnh gồm: Những người làm báo chuyên nghiệp, không chuyên nghiệp đang công tác, sinh sống ở trong hoặc ngoài tỉnh. Tác giả không vi phạm quy định đạo đức nghề nghiệp của người làm báo Việt Nam, không vi phạm Luật Báo chí, Pháp luật hiện hành và các quy định khác kể từ ngày 01-1 năm trước đến ngày phát giải. Các thể loại tham dự gồm: Tin, Tin ảnh, Bài phản ánh, Gương người tốt việc tốt, Phóng sự, Phóng sự điều tra, Xã luận, Bình luận, Chuyên luận, Bút ký báo chí, Ảnh đơn và phóng sự ảnh. Tiêu chuẩn xét chọn là những tác phẩm phản ánh các hoạt động kinh tế - xã hội của tỉnh Bình Dương, bảo đảm các yêu cầu: Có định hướng tư tưởng, chính trị đúng đắn, khách quan. Nêu được những vấn đề mới, có tính thuyết phục cao; có phương pháp thể hiện hấp dẫn, sáng tạo, có tính phát hiện; biểu dương điển hình tiên tiến, nhân tố mới; có tác động tích cực đến đời sống xã hội, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an ninh quốc phòng của tỉnh, đem lại hiệu quả xã hội thiết thực...

Theo ông Đỗ Văn Thông, Phó Chủ tịch Thường trực Hội Nhà báo tỉnh Bình Dương, Phó trưởng Ban Tổ chức Giải báo chí Nguyễn Văn Tiết, cho biết; 4 năm qua, Giải báo chí Nguyễn Văn Tiết tiếp tục khẳng định được uy tín khi có sự tham gia của nhiều tác giả trong và ngoài tỉnh. Năm 2018, chất lượng các tác phẩm báo chí tham dự giải được nâng lên rõ rệt. Các tác phẩm đã phản ánh khá đầy đủ, sinh động, kịp thời các sự kiện chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa của tỉnh, có tác động xã hội lớn, được nhiều bạn đọc quan tâm. Giải thu hút sự tham gia của hơn 40 nhà báo với 100 tác phẩm báo chí dự thi. Giải của năm 2018 (trao thưởng vào dịp kỷ niệm ngày Báo chí Cách

mạng Việt Nam 2018, có 70 tác phẩm được chọn vào vòng chung khảo. Vào vòng chung khảo, có 5 tác phẩm đạt giải A, 8 tác phẩm đạt giải B, 8 tác phẩm giải C và 8 tác phẩm đạt giải Khuyến khích.

Những tác phẩm đạt giải thưởng Nguyễn Văn Tiết là những tác phẩm tiêu biểu về nội dung và hình thức, có tính định hướng dư luận xã hội. Nhiều tác phẩm đã có tác động xã hội tốt, được các cơ quan chức năng tiếp thu, giải quyết, được dư luận xã hội đánh giá cao...

Trong thời gian qua, các nhà báo, các cơ quan báo chí trong tỉnh luôn phát huy vai trò tiên phong trên mặt trận tư tưởng văn hóa của Đảng, chủ động thực hiện tốt công tác tuyên truyền các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước đến người dân, phản ánh mọi mặt của đời sống xã hội, phản ánh những cách làm, mô hình hay, góp phần vào sự phát triển chung của tỉnh. Cơ quan báo chí tiếp tục đi đầu trong công tác tuyên truyền, tiếp tục đóng góp vào sự phát triển chung của Bình Dương. Và, giải thưởng báo chí Nguyễn Văn Tiết sẽ là ghi nhận thành tựu của người làm báo, giúp người làm báo tự tin hơn, tự hào hơn và tiếp tục phấn đấu hơn nữa cho nghề nghiệp mà mình đã chọn.

Tài liệu tham khảo:

- Tạp chí của Hội Khoa học – Lịch sử tỉnh
- Nội dung giải thưởng báo chí Nguyễn Văn Tiết, giải thưởng văn hóa nghệ thuật Huỳnh Văn Nghệ
- Báo Bình Dương